

ΠΡΟ - Β Ο Λ Ε Σ

ΤΗΣ ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

**Ανοιξε...
πόρτα**

Τρίτη βράδυ στο κεντρικό κτίριο της οδού Κουμπάρη 1, τρεις ηθοποιοί, η Μαρία Μπαγανά, η Μαριαλένα Τσούκα και ο Κωνσταντίνος Ντέλλας με εφόδια δύο χαρτόκουτα, έναν ανεμιστήρα, λίγα μέτρα νάιλον και κομματάκια φελιζόλ ξεχύνονται ανάμεσα στα εκθέματα του μουσείου και μιλούν για εκταφές, εξορκισμούς και εκδικητικούς βρικόλακες. Το κοινό 40 περίπου άτομα (οι περισσότεροι νέοι αλλά και ηλικιωμένοι ανάμεσά τους) παρακολουθούν αυτήν την πρωτότυπη παραγωγή που δεν είναι άλλο από ένα ταξίδι έρευνας στη μεσαιωνική και νεότερη ελληνική γραμματεία. Κυρίζοντας πίσω στο 1812 και στον Θανάση Βάγια που βρικόλακισε γιατί βοήθησε τον Αλή Πασά στην τιμωρία των Γαρδικιωτών, οι θεατές προετοιμάζονται μέσα από το ποίημα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη για τις δοξασίες της ελληνικής παράδοσης. Ο φωτισμός, τα εκθέματα, τα γλυπτά, η σιωπή του μουσείου είναι ο καλύτερος υποστηρικτής για να ξετρυπώσουν αυτά τα μυστηριώδη όντα που στοιχειώναν τις νύχτες, όπως περιγράφονται από ξένους περιηγητές, ποιητές αλλά και καθημερινούς ανθρώπους αιώνες τώρα.

Τα κοστούμεια της Ντιάνας Νοτάρογλου ταιριαστά στο ύφος της παράστασης, όπως η μουσική -πρωτότυπη και ήχοι μαζί- του Παναγιώτη Γεωργόκωστα. Ο «Ελλην Βρικόλαξ» που έστησε ο Κωνσταντίνος Ντέλλας (διασκευή κειμένων και σκηνοθεσία) μεταφέρει το κοινό που στέκεται όρθιο και αμήχανο στην αρχή, πριν προχωρήσει στη δεύτερη αίθουσα και καθίσει στις καρέκλες και τις λιγοστές μαξιλάρες, στη σκοτεινή, μεταφυσική πλευρά της ελληνικής παράδοσης, όταν οι βρικόλακες, βουκόλακες, καταχανάδες και όπως αλλιώς, τέλος πάντων, τους έχουν βαφτίσει, αποκαλύπτονταν, φόβιζαν και τιμωρούσαν την ελληνική ύπαιθρο.

Τίποτα απ' όλα αυτά δεν θα είχε νόημα αν το μουσείο δεν δεχόταν την πρόταση της ομάδας βουλouκί και την ιδέα της να στήσει μια παράσταση, αφηγηματικού χαρακτήρα, με αυτό το θέμα. Και κυρίως να αφήσει τους ηθοποιούς να παίζουν και να κινούνται σε απόσταση αναπνοής από τα εκθέματα. Αυτό σημαίνει σύγχρονο μουσείο.

Κι αν το Μπενάκη πάντα είχε μια εξωστρεφή συμπεριφορά στη σχέση του με το κοινό, έρχεται ένα δημόσιο τώρα μουσείο, το Εθνικό Αρχαιολογικό, να ξανοιχτεί. Το ερχόμενο Σάββατο στις 7 μ.μ. καλεί το κοινό να ακούσει το «Άξιον Εστί» του Μίκη Θεοδωράκη σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη από το Μουσικό Σχολείο Ιλίου και μάλιστα στη μεγάλη Αίθουσα του Βωμού. Μεγάλη διοργάνωση, 167 μαθητές, 18 δάσκαλοι (διεύθυνση Γιάννη Πανταζάτου), με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων που είναι αφιερωμένη στην κληρονομιά της Εκπαίδευσης.

Τέτοια ανοίγματα χρειάζονται τα μουσεία. Ούτε κάγκελα ούτε φράκτες ούτε φόβο. Ένα νέο τρόπο προσέγγισης και λιγότερο δέος για την ύπαρξή τους.